

ADALET ve KALKINMA PARTİSİ
T.B.M.M. GENEL BAŞKANLIĞI
Tarih : 09.07.2008
Sayı : 200

10/292

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gerekçesini ekte sunduğumuz, önümüzdeki yıllarda Ülkemizde yaşanabilmesi muhtemel bir deprem felaketi öncesinde depremin etkilerini en aza indirebilmek için alınabilecek tedbirlerin tespit edilmesi, yapılacak yasal düzenlemelerin ortaya konulabilmesi için; Anayasanın 98'nci, İç Tüzüğü'nün 104 ve 105'nci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

1. İlhan EVCİN-Yalova
2. Mehmet TUNÇAK-Bursa
3. İbrahim HASGÜR-İzmir
4. Mehmet S. TEKELİOĞLU-İzmir
5. Mehmet Emin TUTAN-Bursa
6. Taha AKSOY-İzmir
7. Mehmet ERDOĞAN-Gaziantep
8. Mehmet SARI-Gaziantep
9. İbrahim Halil MAZICIOĞLU-Gaziantep
10. Özlem MÜFTÜOĞLU-Gaziantep
11. İlknur İNCEÖZ-Aksaray
12. Ali KÜÇÜKAYDIN-Adana
13. Mahmut DEDE-Nevşehir
14. Osman DEMİR-Tokat
15. Fazlı ERDOĞAN-Zonguldak
16. Hakkı KÖYLÜ-Kastamonu
17. Fatih ÖZTÜRK-Samsun
18. İkrâm DİNÇER-Van
19. Kayhan TÜRKMENÖĞLU-Van
20. Kerem ALTUN-Van
21. Emin Nedim ÖZTÜRK-Eskişehir

GEREKÇE

Deprem, insanın hareketsiz kabul ettiği ve güvenle ayağını bastığı toprağın da oynadığı ve üzerinde bulunan tüm yapıların da hasar görüp, can kaybına uğrayacak şekilde yıkılabileceklerini gösteren ve Ülkemizin gündemini oldukça meşgul eden doğal afetlerden birisidir. Halen dünya üzerinde farklı bölgelerde görülmekte ve insan hayatını da olumsuz yönde etkilemektedir.

Yerküre üzerinde oluşan depremlerin büyüklüğü ve neden oldukları zararlar göz önüne alındığında iki ana deprem kuşağı en çok ilgi çeken bölgelerdir. Bunlardan biri Büyük Okyanusu çevreleyen ve özellikle Japonya üzerinde etkili olan Pasifik Deprem Kuşağı, diğeri ise Cebelitarık'tan Endonezya adalarına uzanan ve Türkiye'nin de içinde bulunduğu Akdeniz-Himalaya deprem kuşağıdır. Geçmişte yurdumuzda birçok yıkıcı depremler olduğu gibi, gelecekte de sık sık oluşacak depremlerle büyük can ve mal kaybına uğrayacağımız bir gerçektir.

Deprem Bölgeleri Haritası'na göre, yurdumuzun %92'sinin deprem bölgeleri içerisinde olduğu, nüfusumuzun %95'inin deprem tehlikesi altında yaşadığı ve ayrıca büyük sanayi merkezlerinin %98'i ve barajlarımızın %93'ünün deprem bölgesinde bulunduğu bilinmektedir.

Son 58 yıl içerisinde depremlerden, 58.202 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 122.096 kişi yaralanmış ve yaklaşık olarak 411.465 bina yıkılmış veya ağır hasar görmüştür. Sonuç olarak denilebilir ki, depremlerden her yıl ortalama 1.003 vatandaşımız ölmekte ve 7.094 bina yıkılmaktadır.

Yalova İlimiz de İstanbul, Tekirdağ, Kocaeli, Sakarya, Bursa, Balıkesir, Manisa Uşak, İzmir, Aydın, Denizli, Isparta, Burdur, Karabük, Bolu, Düzce, Çankırı, Amasya, Tokat, Erzincan, Tunceli, Bingöl, Adıyaman, Muş, Bitlis, Siirt, Bilecik, Çanakkale, Hakkari, Adıyaman, Osmaniye ve Hatay illeri gibi birinci derece deprem bölgesi içerisinde yer almaktadır.

Yalova İlimiz, bulunduğu deprem bölgesinin sonucu olarak tarih içerisinde birçok yıkıcı felaketle karşı karşıya kalmıştır. Bunlardan en yıkıcı olanları; Marmara Denizi'nde Adalar yakınlarında 10 Eylül 1509'da olan 4000 den fazla kişinin öldüğü ve 1000 evin yıkıldığı 6,9 büyüklüğündeki Büyük İstanbul depremi, Marmara Denizi'nin doğusunda 22 Mayıs 1766 Perşembe sabahı olan 4000 den fazla kişinin öldüğü 6,9 büyüklüğündeki İstanbul depremi, yakın tarihte bu bölgede Adapazarı merkez üssü olmak üzere 1943, 1957, 1967 yıllarında olan şiddetli depremler ve en son olarak 17 Ağustos 1999 tarihinde yaşanan ve merkez üssü Gölcük olan 7,5 büyüklüğündeki depremdir.

17 Ağustos depremi, tüm Marmara Bölgesinde, Ankara'dan İzmir'e kadar geniş bir alanda hissedilmiştir. Resmi raporlara göre, 17.480 ölüm, 43.953 yaralı olmuş, 505 kişi sakat kalmış, 285 bin 211 konut, 42 bin 902 işyeri hasar görmüştür. Resmi olmayan bilgilere göre ise yaklaşık 50.000 ölüm, ağır-hafif 100.000 e yakın yaralı olmuştur. Ayrıca 133.683 çöken bina yaklaşık 600.000 kişiyi evsiz bırakmıştır. Yaklaşık 16 milyon insan, depremden değişik düzeylerde etkilenmiştir. 17 Ağustos Depremi Yalova İlimizde de hissedilmiş ve çok ağır hasarlara sebep olmuştur. İlimizde 2.504 kişi bu depremde ölmüş, 15.946 kişi prefabrikte yaşamak zorunda kalmıştır.

Ülkemizde bu kadar üzüntüye, bu kadar ekonomik yıkıntıya sebep olan bu felaketin etkilerinin azaltılabilmesi, Meydana gelen doğrudan ve dolaylı zararların minimize edilmesi ancak deprem afetine karşı alınacak önlemlerle mümkündür. Bu tedbirler çerçevesinde

- 1- Hazırlıklı olma:
- 2- Müdahale ve acil yardım
- 3- İyileştirme ve rehabilitasyon
- 4- Zarar azaltma:

Aşamalarından oluşan afetler döngüsünün tüm unsurlarının gereğinin yapılması önemlidir.

Yukarıda belirtilen gerekçelerle, gelecekte karşılaşılabilecek muhtemel depremlerde ülkemizin zararlarının en aza indirilebilmesi, mümkün olursa ortadan kaldırılabilmesi için bir Meclis Araştırması açılması yerinde olacaktır.